

Karjalan kysymys -seminaari

Karjala-talo täyttyi ääriään myöten toinen neljättä pidetyssä Karjala-seminaarissa. Seminaarin tarkoitus oli kartoittaa kantaa ja mielipiteitä 2005 pidettävän liittokokoukseen valmisteltavaa Karjala-ohjelmaa varten. Seminaarissa pohdittiin Karjalan asemaa Venäjän, Suomen ulkopolitiikan, EU-politiikan ja Karjalan Liiton ja sen jäsenistön näkökulmasta. Asiaa valaistiin monien arvovaltaisten esitelmöitsijöiden taholta.

Karjala Liiton puheenjohtaja sanoi seminaarin avauspuheen-vuorossaan, että Karjala-kysymys syntyi jo vuonna 1944 ja on siitä lähtien ollut ajankohtainen ja vailla oikeudenmukaista ratkaisua. Karjalan Liitto on asiassa ollut aloitteellinen. Karjala-kysymys ei saa olla vaiettu asia vaan se on osa koko Euroopan turvallisuuspoliittista kehitystä, sanoi Laukkanen.

Laukkanen sanoi, että liitto ei voi eikä halua tässä asiassa menää ulkopolitiikan kentälle. Suomen ulkopolitiikan määrittelee ulkoministeriö. Pelkkä suomalaisten tahto ei tässä asiassa riitä. Tarvitaan toiseltakin osapuolelta halua asiasta neuvotella, sitä halukkuutta ei tähän asti ole löytynyt. Hän toivoi Karjalasta edelleen avointa keskustelua niin kansalaisten kesken kuin mediassakin.

Luovutetut Karjalan alueet osa Venäjän sisä- ja ulkopolitiikkaa

Erikoinen suuren mielenkiinnon sai osakseen Venäjän politiikan tutkimuskeskuksen johtajan Andrei Feodorovin alustus yllämainitusta aiheesta. Hän sanoi, että aina 1980 luvulle saakka neuvostoliitossa sanottiin että Karjala-kysymystä ei ole olemassa ja Karjala Liittoa pidettiin revanssina järjestönä. Tilanne on nykyisellä Venäjällä muuttunut,

Vasemmalla Venäjän Federaation kaupallinen edustaja, tohtori Valery A. Shlyamin, keskellä tulikki ja oikealla Venäjän poliittinen tutkimuskeskuksen johtaja, ulko- ja puolustuspolitiikan neuvoston puhemies-tiön jäsen Andrei Feodorov Moskovasta.

mutta Euroopassa vallitsee edelleen varautunut ja pidättyväinen suhtautuminen Venäjään. Karjala-asiassa Feodorov muistutti, että ETY-kokouksen olennainen osa oli rajojen koskemattomuuden tunnustaminen. Nykyajan haasteet vaativat objektiivisesti muuttamaan näkökulmaa moniin asioihin. Ei ole syytä puhua Karjala-kysymyksestä vaan "Karjalan mahdollisuudesta Venäjälle ja Suomelle". Ennenkaikkea mahdollisuudesta luoda toimiva malli alueellisesta yhteistyöstä eri aloilla Suomen, Venäjän ja EU:n kesken, sanoi Feodorov.

Luoteis-Venäjän taloudellinen nykytila ja taloudelliset näkymät

Venäjän federaation kaupallisen edustaja Valery A. Shlyamin analoisi alustuksessaan Karjalan Tasavallan ja Leningradin läänin saavutettua taloudellista tasoa verraten kyseisiä lukuja Suomen lähialueiden asukaskahtaisiin BKT ja muihin käytettävissä oleviin tietoihin. Hän totesi taloudellisen yhteistyön lisäämisen tarpeelliseksi ja hyödylliseksi molemmille osapuolille.

Karjala-kysymyksestä on uskallettava jatkuvasti puhua!

Valtiotieteen tohtori, ulkoasiainneuvos Alpo Rusi kosketti alustuksessaan Karjala-kysymystä Suomen EU-politiikan kannalta. Hän totesi, että Karjala-kysymys on yksi niistä lähihistorian mustista aukoista joiden käsitteleminen on kansallisen itsetunnon tervehdyttämistä. Hän muistutti seminaarin osanottajia siitä, että lähimenneisyyttä on pystyttävä realistisesti ja rehellisesti arvioimaan ja silloin voidaan

osoittaa todelliset sankarit ja uhrir. Tässä suhteessa keskustelu on ollut riittämätön. Tohtori Rusi sai esityksestään tilaisuuden voimakkaimmat suosiosoitukset.

Muita esitelmiä

Lähes kuusikymmentä kestävässä seminaarissa oli paljon muitakin hyviä alustuksia. Osastopäällikkö Harry Helenius, ulkoasiainministeriöstä käsittelee aihetta Suomen ulko- ja lähialuepolitiikka Venäjän ja Karjalan näkökulmasta. Hänen mukaansa Suomen ja Venäjän suhteet ovat paremmat kuin koskaan vuoden 1917 jälkeen. YYA-sopimus purettiin 1992 ja rajoista ei ole keskusteltu uusissa poliittisissa sopimuksissa.

Hiski Haukkala, ulkopolitiikan instituutista käsittelee EU:n pohjoista ulottuvuutta ja totesi Karjalan tasavallan jääneen sen painopistealueiden ulkopuolelle.

Kauko Sipponen, professori, kansleri emeritus, esitti mielenkiintoisia ajatuksia Karjala-politiikasta. Hän kertaili Suomen ja Karjalan historiaa ja totesi suurempien rajamuutosten olevan "seitsemän sinetin takana", varsinakin sen jälkeen kun Koivistoille ja Uuraaseen on rakennettu suuret öljysatamat. Kansleri Sipposen mielestä Karjalan palauttamisen esittämiseksi tulisi ensin saada laaja kansan enemmistö tuki, mikä ei liene itsestään varmaa.

Jäsenkyselyyn nuikasti vastauksia

Karjalan Liitto järjesti jäsen-seuroilleen talven aikana kyselyn liiton toiminnasta ja Karjalan kysymyksestä. Liiton toiminnanjohtaja Hannu Kilpeläinen selosti kyselyn tuloksia. Kyselyyn mukaan Karjala Liittoa pidetään ensisijaisesti kulttuurijärjestönä ja toiseksi Karjalan palauttamisjärjestönä. Vastauksissa Karjalan palauttamiseen vastaajista noin kolmannes korosti, että palautus on ensisijaisesti valtioiden välinen asia, päättäjien tulisi tehdä asiasta aloitteita, asiaa olisi ajettava yhdessä kansanedustajien ja valtiollan kanssa.

Aktivisuutta enemmän palautusasiassa

Seminaarin päätteeksi käytiin varsin vilkas ja monipuolinen keskustelu päivän aiheesta. Liitto sai sekä risuja että ruusuja Karjala-kysymyksen hoitamisesta. Liitolle esitettiin toivomuksia monelta taholta, että sen tulisi olla aktiivisempi Karjala-palautus asiassa. Toisaalta kuului äämiä, että "malti on valttia tässäkin asiassa" ja liiton ei tarvitse hetykyillä tässäkin asiassa. Tuloksellinen työ lähialueasiassa ja Viipuri-keskuksen aikaansaaminen on tästä myönteistä näyttöä, todettiin seminaarissa.

ERKKI PÄRSSINEN

Karjalatalon juhlasali täyttyi seminaarin osanottajista.

19. 4. 2004

Veteraanien perintö – vapaa isänmaa

Huhtikuun 27 päivänä vietetään maassamme kansallista veteraanipäivää nyt jo kahdettoista kertaa. Kuinka osuva onkaan tämänvuotisen tunnuksen sanoma- vapaa isänmaa. Me nuorempi sukupolvi, joka sotaan ei ole joutunut emme aina pysty riittäväällä kunnioituksella arvostamaan veteraanisukupolven uhrauksia tämän pienen Suomen itsenäisyyden puolesta.

Sotiemme veteraaneja on vielä keskuudessamme n. 160 000. Heistä on miehiä n. 116 000 ja naisia n. 44 000. Viisi vuotta sitten veteraaneja oli n. 208 300. Kymmenen vuotta sitten veteraaneja oli 261 200. Sotainvalideja on jäljellä n. 25 000. Sotaveteraanien ja -invalidien keski-ikä on 80 vuotta.

Valtakunnallinen sotaveteraani tapahtuman pääjuhla on Porissa tiistaina 27. 4. Silloin Poriin ja Karhuhalliin odotellaan saattajineen 3 000 vierasta. Jo edellisenä iltana on asemiesilta samassa paikassa. Useimmat satakuntalaiset veteraanijärjestöt eivät tänä vuonna järjestä omia veteraanitilaisuuksiaan vaan matkaavat Porin juhlaan..

Myöskin pyhäjärveläisiä sotaveteraaneja miehiä ja naisia osallistuu noihin valtakunnallisiin tilaisuksiin runsaasti. Käytettävissä ei valitettavasti ole edes likimääräisiä tietoja siitä paljonko pyhäjärveläisiä veteraaneja on vielä keskuudessamme.

Satakuntalaiset miehet taistelivat talvisodan kovina päivinä mm. Suman rintamalla. Moni sotaan siellä osallistunut joutui antamaan kaikillemm uhrinsa itsenäisen Suomen puolesta. Jatkosodan hyökkäysvaiheen aikana puolestaan Karjalan Kannas Hiitola, Käiksalmi, Räisälä, Pyhäjärvi, Sakkola, Rautu ja Metsäpirtti tulivat tutuiksi Satakunnan miehille ja naisille, sillä kulkin heidän taistelunsa näissä pitäjissä siirtyäkseen myöhemmin Äyräpään-Vuosalmen, Talin-Ihantalan ja monien Laatokan Karjalan taistelupaikkoihin yhdessä karjalaisten ja pyhäjärveläisten rinnalla.

Monet Suomen kunnat järjestävät omia veteraanitilaisuuksiaan. Näitä tilaisuuksia toivotaan järjestettävän niin kuntien, kuntayhtymien, seurakuntien, kansalais- ja maanpuolustusjärjestöjen, puolustusvoimien, nuorisjärjestöjen sekä paikallisten yhteisöjen kanssa. Itse veteraanien ohella toivotaan, että näissä tilaisuuksissa huomioidaan myöskin nuoret ikäluokat. He ovat ja tulevat olemaan tärkeässä asemassa kun nyt ja tulevaisuudessa päätetään veteraanien asioista.

Tammenlehväsukupolvi tarvitsee meidän kaikkien tuen. Tärkeintä on se, että Teitä ei hylätä nyt, kun Te vanhoilla päivillänne tarvitsette tukea. Kiitos veteraanit itsenäisestä Suomesta.

REINO ÄIKIÄ

Käiksalmen Sanomien uutisotsikoita

21. 4. 1931

Miestä ammuttu Pyhäjärvellä.
Aiheeton riita korttipelissä saattoi humalaisen tartuttua aseisiin.

28. 5. 1931

Kaksi miestä tapettu Pyhäjärvellä ja yksi Kurkijoella.
Sakkolassa myös tapettiin, jolloin kolme pyhäjärveläistä sai haavoja. Pyhäjärven tappelussa haavoittui, paitsi murhattuja, kuusi nuorukaista

5. 3. 1932

Kamalia veritöitä itäisellä Kannaksella.
Käiksalmen maalaiskunnassa mies hengiltä, seipäällä mies hengiltä Pyhäjärvellä ja työmiehet pieksivät kaksi työnjohtajaa kuorimaraudalla henkiviereriin Pyhäjärvellä.

15. 3. 1932

Taas miestappo Pyhäjärvellä.
Kolme miestä puukotettu, yhteen heistä 11 haavaa, ja yhtä ammuttu.

Säätiön hallinnon edustajia kokouksessa.

Säätiön hallinto kokoontui Vammalassa

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön hallintoneuvoston sääntömääräinen kokous pidettiin Vammalan Seurahuoneella 20.3. Perinteiseen tapaan kokoukseen osallistuivat hallintoneuvoston varsinaiset ja varajäsenet samoin hallituksen varsinaiset ja varajäsenet. Kokouksen avauksessa hallintoneuvoston puheenjohtaja Antero Pärssinen loi katsauksen säätiön toimintaan vuodelle 2003. Tavanomaisten toimintojen lisäksi viime kesänä saatiin lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkki arvoiseensa kuntoon kun alkuperäisen mallin mukaan tehty reliefi kiinnitettiin paikalleen. Samoin sankarivainajien muistomerkkin kiinnittiin vainajien nimillä. Kirkonmäellä pidettiin 4.7. värstin juhlaa tilaisuus, jossa lukiin pyhäjärveläisten lisäksi oli saapuvilla opetusministeriön, useiden naapurisaatiöiden ja Pyhäjärven ja Käiksalmen paikallishallinnon edustajia.

Avuksen yhteydessä toiveltiin tervetulleeksi ensimmäistä kertaa kokoukseen uudet jäsenet Paavo J. Paavola ja Raija Holma. Kokous todettiin sääntöjen edellyttämällä tavalla koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Pöytäkirjan tarkastajiksi ja äänten lasjiksi valittiin Rainer Pärssinen ja Markku Pusa.

Kokouksutsumn mukana hallinnon edustajat olivat saaneet paitsi tilikertomuksen myöskin hallituksen kertomuksen vuoden 2003 toiminnasta. Todettiin säätiön tuloksen painuneen miinukselle yli 3855,77 euroa, joka miinus johtui pääosin Pyhäjärven muistomerkkien kuluista. Vpl. Pyhäjärvi-lehti sen sijaan oli lievästi plussan puolella tuottaen ylijäämää 3229,00 euroa. Puheenjohtajan esitettyä tilintarkastajain kertomuksen kokous hyväksyi tilin ja vuositikertomuksen ja tilivelvollisille myönnettiin vastuuvapaus.

Uusia jäseniä hallintoneuvostoon

Erovooroista hallintoneuvoston varsinaisista jäsenistä valit-

tiin Tuomo Hinkkanen, Merja Luukkanen ja Veikko Karvonen uudelleen ja uutena jäsenenä Marja Härmä. Uusina varajäseninä valittiin hallintoneuvoston Niina Pitkänen ja Laila Innanen. Valinnat koskivat vuosia 2004-2006. Hallituksen erovooroiset varsinaiset jäsenet Salme Rintala ja Mirja Tenkanen valittiin uudelleen samoin heidän henkilökohtaiset varajäsenensä Eino Kallonen ja Helka Mäkelä. Valinnat koskivat vuosia 2004-2005. Säätiön tilintarkastajiksi valittiin edelleen merkonomi HTM Jukka Knagasperko ja merkonomi Orjo Pärssinen sekä varatilintarkastajiksi merkonomi HTM Aimo Pitkänen ja ekonomisti Matti Kulonen.

Selvitys apurahan saajista

Hallitus antoi selvityksen samana päivänä pidetyssä kokouksessa myönnettystä apurahan saajista.

Työne Lehekaisen rahastosta saivat apurahan Maarit Kononen, Santeri Ojala ja Lasse Similä. Helmi Pärssisen rahastosta Maija Salmiovirta ja Johanna Salmiovirta sekä Puualan käsityörahastosta Ella Kettunen ja Ville Karvonen. Kunkin apurahan suuruus oli 200 euroa.

Muut apuramat jaetaan kesän Vpl. Pyhäjärvi-juhlien yhteydessä.

Hallintoneuvoston hyväksyi myöskin vuoden 2004 talousraportin Vpl. Pyhäjärvi-lehdessä. Talousraportin mukaan Vpl. Pyhäjärvi-lehti julkaisaan edelleenkin kerran kuukaudessa. Todettiin muistomerkkien vuositilustiedot nyt loppuunsaattetuksi. Kuusi muistomerkkin ympäristö vaatii siivousta ja pientä kunnostusta ja ne on määrä tehdä tavanomaisten kotoisuumatkojen yhteydessä.

Vpl. Pyhäjärvi-juhlat Aetsän Kiikassa

Kesän juhlien tiimoilta käytti hallituksen puheenjohtaja Erkki

Pärssinen puhevuoron selostaneen juhlaohjelmia. Todettiin juhlapaikat varatuiksi ja muutkin järjestelyt jo varsin pitkälle viedyiksi. Juhlat ovat perinteiseen tapaan kaksipäiväiset ja juhlatapahtumat ovat Kiikan kirkossa ja läheisellä koululla. Keskusteltiin myöskin vuoden 2005 juhlien pitopaikkakunnasta ja saatiin kuulla, että todennäköisesti juhlapaikkakuntana on Ikaalinen..

Vpl. Pyhäjärvi-lehti

Kokouksessa keskusteltiin myöskin Vpl. Pyhäjärvi-lehden asioista. Todettiin tilaajamäärän jonkin verran laskeneen edellisestä vuodesta luonnollisen poistuman kautta. Uusiakin tilaajia on ilahduttavasti saatu. Kotoisuumatkat ja sukuseura-asiat sekä kerhojen ja Karjala-seurojen asioista tiedottaminen ovat olleet pääsisällöä lehden sivuilla. Kiitoksella todettiin myöskin monet henkilöhaastattelut ja evakkomatkojen muistelu olleen hyvin esillä. Asiamiehen kertoman mukaan lehdellä on runsaasti avustajia, jotka lähettämällä kirjoituksilla elävöittävät lehden sisältöä. Säätiön kuvapankissa on lehden käytössä lähes 1500 valokuvaa digitaalisessa muodossa. Kuvia voidaan käyttää erilaisten juttujen yhteydessä.

Toimintarikas vuosi edessä

Todettiin, että Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön vuosi 2004 tulee olemaan työntäiteinen. Vaikka muistomerkkiasiat ovatkin nyt kunnossa niin säätiön kuin lehdenkin osalta tullaan monella tavalla muistellaan Karjalasta lähtöä 60-vuotta sitten. Säätiön kotisivujen ylläpitoa jatketaan ja Karjalan kysymystä pohditaan yhdessä seurojen ja Karjalan Liigan kanssa yhteistoiminnassa.

REINO ÄIKIÄ

”Pitäs saaha apteekist elävii juotteet”

Pyhäjärveläinen Maija Reinperä os. Wiika on Pyhäjärven kirkkoherra Karl ja Impi Wiikan tytär. Hän on tehnyt pitkän päivätyön apteekki-alalla miehensä apteekkarina Uolevi Reinperän kanssa. Eläkepäiviään hän viettää Hämeenlinnassa ja kertoi lämpimällä huumorilla niin omista kuin sisarusstensa elämänavaiheista.

– Synnyin 1919 Pyhäjärvellä, eli samana vuonna kun isäni sai kappalaisen viran Pyhäjärvellä. Silloin sukunimemme oli Wikman.

– Wikmanin perhe muutti Kuolemajärvellä. Isä-Karl oli mennyt sinne aikoinaan poikamiehenä apulaispappiksi. Kirkkoherra Hukkaselan oli eloisa tytär Impi Eiva Maria. Nuoret rakastuivat, avioituivat ja perheen vanhin lapsi Eeva syntyi Kuolemajärvellä. Äiti-Impin sukujuuret olivat Laatokan-Karjalassa Impilahdella ja hän oli valmistunut filosofian maisteriksi.

Maijan jälkeen Pyhäjärvellä syntyi vielä pikkui-Inkeri ja nuoremmaisena Kaarle. Inkeri kuoli yksivuotiaana kurkkumätään, silloinhan ei ollut antibiootteja. – Muistan, kun kesäsunntaisin menimme kirkkoon, vei äiti aina kukkakimpun puutarhas-tamppe pikkui-Inkerin haudalle.

Vuonna 1926 perhe muutti Joensuuun. Karl Wiika sai sieltä komministerin viran. Hän toimi siellä myös yhteiskoulun uskononopettajana. Eeva ja Maija, joilla oli vain runsas vuosi ikäeroa, aloittivat koulunkäynnin. He kävivät valmistavaa koulua kolme vuotta.

Vuonna 1929 Karl Wiika valittiin Pyhäjärven kirkkoherraksi ja perhe palasi takaisin jo tutuksi ja rakkaaksi tuleeksi kotiseudulle.

Jatkotte te työt koulunkäyntä Pyhäjärvellä? – Emme käyneet lainkaan koulua Pyhäjärvellä, vaan siirryimme välittömästi Käksälmen yhteiskouluun. Kävimme sitä runsaan vuoden, mutta siitä ei tullut oikein mitään. Suurin vaikeus oli siinä, että ikävöimme niin valtavasti kotiin. Silloin isä ja äiti päättivät, että

siirrymme kotiin yksityisopetukseen.

– Ja niin Wiikan perheeseen palkattiin tyttöjen opetusta varten nuori ylioppilas ja tietenkin äiti myös opetti, pätevyyttä hänen yllin yllin. Opiskelu sujui hienosti ja tenttimässä käytiin Helsingin suomalaisessa yksityisopetuksessa vuosi ja luokka. Siellä myös kirjoitettiin ylioppilaksi.

Kaarle aloitti kansakoulun Pyhäjärven koulussa. Maija muisteli, että jo varhain lapsuudessa Kaarrella oli valtaisa kiinnostus luontoon. Kotitulot koulusta venivät ja usein äiti lähetti työt etsimään poikaa. Ja tytöt löysivät häneen milloin mistäkin selityksineen ”ojanpohjalla oli erittäin mielenkiintoista ötököitä, joita jäin katsomaan” tai ”muuttolintujen paluun katseleminen oli niin mielenkiintoista, etten huomannut ajan kulumista”. Kaarle oli taitava piirtäjä ja hän taltioi luontoa ja sen eläimiä moniin piirustusarkkeihin.

Kaarle aloitti myös oppikoulun yksityisopinnot. Jo ensimmäisenä tenttivuotena hän allistyi opettajan eläintuntemuksellaan. Hän tunnisti kaikki lyeosen täteyt tytunnat. Kaarle ehti suorittaa keskikoulun, kun syttyi sota, jolloin Helsingin lyeosen toiminta keskeytettiin.

Tulevaisuuden suunnitelmat

– Eeva oli meistä lapsista kaikkein pontevin ja määrätietoisin. Hän sanei jo pienenä, että hänestä tulee sairaanhoitaja ja niin myös tulikin. Hän toimi koko osan ajan sotilassairaalaissa sairaanhoitajana.

– Minä pääsin ylioppilaksi 1939, eikä minulla ollut harminata aavistusta, mitä pitäisi tehdä tai lähteä opiskelemaan. Pyhäjärven apteekkiin haettiin samana vuonna apulaista ja isäni kehotti hakeumaan siitä, ”jos siitä urkenisi ura ja ammatti sinullekin”. Sain paikan, mutten ehtinyt montakaan kuukautta olla työssä, kun tuli lähtös evakokoulu Alavudelle.

Sitten tuli harvinaisen sattuma. Alavuden apteekkiin haettiin apulaista. Maijalla katsottiin olevan jo sen verran ”kokemusta”

alalta, että hän sai paikan. Alavudella Maijalle kypsyi päätös hakea Helsingin Yliopiston Farmasian laitokselle farmaseutin oppiin. Päätöstä siivitti osaltaan sodan tuoma epäräisy ja kooditomuus. Oma ammatti oli saatava. Maija pääsi opiskelemaan ja hänelle osoitettiin farmaseuttiooppilaitalon paikka Tamperella Uudenkirkon apteekissa, nykyinen Kirrkoapteekki.

Kaarle muutti myös Tampereelle. Hän oli lukenut yksityisesti lukion kuudennen luokan ja siirtyi seitsemännelle Tampereen klassilliseen lyeoseon. Sisarusket asuivat yhdessä. Ylioppilaisjuhlassa 1942 Kaarrella oli yllään sotilaspuku. Maija kertoi, että oli se näky, kun ylioppilaslakki painettiin päähän, niin Kaarle teki kunniaa.

Kaarle on aikaisemmissa haastattelussa kertonut, että hänellä oli kaksi tasavahvaa suunnitelmaa opinnoille, teologia tai biologia. Kun asiasta perheen kanssa keskusteltiin, isä-Wiika totesi, ”pappina sinä aina voit olla biologi, muttet biologina pappi”.

Maija valmistui farmaseutiksi 1944. Mieli paloi jatko-opintoihin. Silloin oli käytäntö niin, että proviisoriksi pääsi opiskelemaan vasta kun oli ollut vuoden farmaseutin ammatissa.

Elämään tuli onnea ja iloa

Maija jatko i opiskeluaan proviisoriksi. Samalla vuosikursilla opiskeli oikein mukavan tuntuinen poika Uolevi Reinperä Lahdesta. Heistä tuli työpari. Kerran Kemian laitoksella yhdessä tehdessään solutusumusta, molemmat saivat pahan myrkytyksen. Kädet tulivat täyteen inhottavia rakkuloita. Uolevi joutui sairaalaan ja Maija katoi käteensä siiteessä. Kun tästä järkytyksestä oli selvitty ja kuitenkin oli jo katsottu toistaan ”sillä silmällä”, nuoret päätelivät, että tulevaisuudessakin varmasti yhdessä selvitään kaikista vaikeuksista. He kihlautuivat. Kumpikin valmistui proviisoriksi 1950 ja samana vuonna heidät vihittiin Mouhijärven kirkkoon.

Karl Wiika oli silloin Mouhijärven kirkkoherrana ja Impi Wi-

Proviisori Maija Reinperä on palvellut asiakkaita apteekissa liki kuukymmentä vuotta.

ka Mouhijärven yhteiskoulun rehtorina.

Häissä sattui hauska tapahtuma. Maijan pitkästä huntuista kantoa hänen kummitytönsä, Eevan väheän yli kaksivuotias tytär Riitta-Leena, joka paneutui tehtäväänsä tosissaan. Kun morsiuspari pääsi alttarille, Riitta-Leena puristi pehinällä nyrkeillään tiukasti huntuista eikä rojunnetu irrottaka käsiään. Äiti riensi avuksi ja kuiskasi, että tehtävä on hyvin suoritettu ja se on nyt ohi.

Vihkikö isä teidät kaikki lapset? – Kyllä vaan, vaikka Kaarlen morsiamien isä oli myös pappi. – Eeva oli sodan aikana löytänyt oikein mukavan karjalaisen maanviljelijän Onni Kiurun, syntynyt Antreaasta. Heillä oli Kiurunojan maatia Riihimäellä ja Eeva oli eläkeikänsä asti töissä Riihimäen sairaalassa. Heillä on yksi tytär Riitta-Leena.

– Kaarlelle kävi samalla tavalla kuin isälle. Hän meni poikamiehenä Hausjärven seurakunnan apulaispappiksi. Siellä kirkkoherra Turtolalla oli hammaslääkäriksi opiskeleva Eeva-tytär. Kaarle ja Eeva avioituivat ja heillä on kaksi poikaa Sakari ja Heikki.

Apteekissa kuluvat monet vuodet

Valmistumisensa jälkeen Maija ja Uolevi olivat proviisoreina Hämeenlinnan ja Jyväskylän apteekissa. 1955 Uolevi Reinperä valittiin Puolangan apteekkariksi. Maija kertoi, että sinne oli muutanut useita karjalaisperheitä ja hän joutui olemaan ”tulkkinä”. Kerrankin työtoveri tuli kertomaan. ”Tule nyt Maija ihmeessä auttamaan, kun karjalaisemännelle pitäis saaha elävii juotteet”. Maijaa nauratti, ”anna emännälle matolääkkeitä”.

Puolangalla Reinperät olivat 10 vuotta ja sen jälkeen 1964 Uolevi ja Hämeenlinnan Keskusapteekin apteekkariksi. Yhdessä Maija-puolison ja muun henkilökunnan kanssa apteekkiä hoidettiin yli 30 vuotta. Uolevin sairastelu tuo työlle rajoitteita ja niin päätettiin jäädä eläkkeelle.

Hämeenlinnan aika oli menneistä aika. Tavattiin eri apteekien kollegoja, oli kokouksia, tehtiin hauskoja keistrettiä ja ystävinä vierailtiin toistensa kodeissa.

Viimeinen suuri yhteinen juhla Maijalla ja Uolevillä oli kultaheät Kalastajatorpalla. Juhlan hauskana seremoniamestarina oli Kaarle ja pienestä morsiusuustöstä oli kasvanut ekonomii, joka hoiti juhlalien taloudelliset asiat tarkasti ja ”tosissaan”, kun aikoinaan morsiusuhnun kantamienä. Ja hauskaa oli. Erikoisesti Maija iloitsi siitä, että Uolevi, sairautensa huolimatta, nautti suunnattomasti juhlasta ja muisteli sitä myöhemminkin.

Elämä on luopumista

Maija asustaa yksin kaunistaa avaraa kotiaan Hämeenlinnan keskustassa. Uolevi-puoliso nukkuu pois noin kuukausi Kaarlelven kuoleman jälkeen. Poissa ovat Eeva-sisko ja Onni ja Kaarlen vaimo Eeva.

– Minä tässä vielä jotenkin sinnittelen ja Maija jatkaa, meillä ei Uolevin kanssa ollut lapsia ja siksi sisarusten lapset ovat tärkeitä. Eevan tytär Riitta-Leena soittaa joka iltana ja varmistaa olenko hengissä. Kaarlen pojat Sakari ja Heikki perheineen ovat luonani joulutaerialla. Lisäksi minulla on luotettavaa kotiapua, joka hoiti miestänikin jo hänen sairautensa aikana.

Oletteko käyneet Karjalassa? – En, enkä aio mennäkään. Kävin silloin talvisodan jälkeen kerran kotona. Mieleini tuli kovin suruliseksi. Kaunis kotiuseutomme oli venäläisten jäljiltä raistuttu. Kyselin vastausta saamatta, millä oikeudella mahtava suurvalta saa tehdä tällaista. Tunsin todella suurta suuttumusta venäläisiä kohtaan, palatessani opiskelukaupunkiin. Nykypäivän Karjala ei minua kiinnosta. Kun se meiltä pois on, niin venäläisten tekemisiä en halua mennä katsomaan. Haluan säilyttää muistikuvissani Pyhäjärven sellaisena, kun se oli meidän siellä asuessa. Kerroin tästä Kaarlellekin ja hän kyllä ymmärsi tunteeni. Suomi on hyvä ma a sua ja toivotaan, että rauhaa saadaan elää. En tiedä paheempaa asiaa kuin sota.

Kiitos haastattelusta Maija ja hyvää terveyttä. – Kiitos vaan ja samaa itselle sekä terveisiä kaikille pyhäjärveläisille, jotka vielä minut muistavat.

SALME RINTALA

Karl Wiika (vuoteen 1932 Wikman, 1888–1958), vmo Impi, o.s. Hukkanen (1890–1968), vih. 1916. Lapset vasemmalta: Maija (Reinperä 1919), Eeva (Kiuru 1918–1985) ja Kaarle (1923–2002). Karl Wikman oli Pyhäjärven kappalaisena 1919–1926 ja kirkkoherrana 1929–1949.

Rakkaamme
Taimi Maria
AHO
 o.s. Hassi
 * 6. 3. 1922 Vpl. Pyhäjärvi
 † 16. 3. 2004 Raahan aluesairaala
 Rakkaudella muistaen
Puoliso
Marjatta ja Jukka
siskot ja muut sukulaiset sekä ystävät
 Aamuna talven valkean saapui Herra, luo väsyneen. Väistyivät vaivat, saapui rauha, uni kaunis, ikuinen.

Siunaus toimitettu Revonlahdella 28. 3. 2004.
 Kiitos osanotosta.

Isämme, pappamme
Heikki Ilmari
KARMALA
 * 3. 1. 1924 Vpl. Pyhäjärvi
 † 15. 3. 2004 Muhos
 Rakkaudella muistaen
Lapset, lastenlapset ja lastenlastenlapset
Sukulaiset ja ystävät
 Isän ja papan rakkaus kantaa läpi elämän.

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
 Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme
Ensio Sulevi
ORPANA
 * 15. 2. 1931 Vpl. Pyhäjärvi
 † 10. 4. 2004 Helsinki
 Rakkaudella puolisoa, isää ja äijää kaivaten
Annikki Ilari, Anu, Saara, Petteri Eira
Kirsi, Tuuli, Suvvi, Sini
sukulaiset ja ystävät
 Hiljaa saapui noutaja lauha, hellästi irroitti kahleet maan. Kuljetti sinne missä on rauha, missä ei tuskaa milloinkaan.

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
 Lämmin kiitos osanotosta.

Kohtaamisesta

Kirjoitan tätä pääsiäisen jälkeisenä ensimmäisenä arkipäivänä. Tarkana on siis juhlien juhla: Vapahtajamme ylösnousemuksen muistaminen. Siitä alkaa tämä pääsiäisviikko. Julkississa tiedotusvälineissä tosin jatkuvasti näyttävä ollen tämän viikon nimi hiljaisella viikolla, jolloin muistamme Herramme kärsimystä, ristinnauttamista ja kuolemaa.

Ne ovat kuitenkin ylösnousemusta edeltäviä asioita ja pääsiäisviikko alkaa vasta maailmanhistorian mullistavasta käänteestä Herramme ylösnousemuksesta.

Toisena pääsiäispäivänä luemme evankelista Laukkaan kertomusta Ennauksen tien kulkijoista. Kaksi opetuslasta oli menossa nimeltä mainitsemaani kylään perin tunnin kävelymatkan päässä Jerusalemissa. Nämä miehet kuuluivat todemmakoisesti laajempaan 70 miehen opetuslapsijoukkoon. He olivat mukana pääsiäisjuhliin ja siksi he myös olivat tietoisia tapahtumista tuon pääsiäisen edellä ja sen kuluessa. Miehet olivat kovin voimakkaasti kaiken näkemänsä ja kuulemansa koskettamia. Jeesuksen vangitseminen, kuulustelu ja lopulta tuomitseminen oli heitä vahvasti satuttanut. Hekin odottivat luultavasti jotakin vailan muuta tästä mielestä, jonka seuraan he olivat liittyneet. Nyt kaikki toiveet jostakin työstä muutoksesta olivat menneet. Herra oli kuollut ja haudattu. Mutta mitä tarkoittivat ne merkittävät uutiset, joita miesten korvii ennen matkalle lähtöä oli tullut? Jotakin naisia oli käynyt Jeesuksen haudalla, ja se osoittautui ryhäksi. Nämä opetuslapset olivat kovin kiihdyksissä. Viime päivien näkemiset ja kuulemiset muodostivat

heidän tajuntaansa suoranaisten kaoksen, joka kovin kuohuttii heidän tunteitaan. Kysymykset seurasivat toisiaan.

Vastauksia ei kuitenkaan tuntunut löytyvän. Viimeinen hämmennyksen aihe oli tyhjä hauda. Mitä siis oli tapahtunut? Miesten keskinäinen pohdinta oli niin vahva, etteivät he edes tunnistanee keskelleen ilmaantunutta kolmatta henkilöä. Ylösnoussut Herra siinä kulki heidän kanssaan.

Miehet olivat niin vahvasti tuoreiden kokemustensa kiihdyttämiä, etteivät he edes tunnistanee keskelleen ilmaantunutta kolmatta henkilöä. Ylösnoussut Herra siinä kulki heidän kanssaan. Tämä kohtaaminen on ollut itselleni aina hyvin merkittävä. Tapaan pappina usein ihmisiä, jotka ovat kokeneet vastikään jotakin perin juurin koko olemustaan koskettavaa. Usein se liittyy ihmislämän ratkaisevaan käännekohtaan kuolemaan. Läheisen ihmisen menettäminen on vaikeaa asiaa. Vaikka kuoleman tulo olisi ennakoitavissakin esimerkiksi lääketieteellisissä perusteiden, sen ilmaantumisen saa aikaan melkoisen myllerryksen lähipiirissä.

Ennauksen tien kulkijoiden muistaminen avaa kuitenkin silmiämme näkemään, että todella vaikkeissakin heikissä apu on lähempänä kuin tulemme ajatelleiksikaan. Mutta ennen sen vas-

taanottamista on tärkeää saada purkaa pois kaikki avun saamisen esteet. Tapahtuma on aihetta käydä perusteellisesti läpi pienimpiä yksityiskohtia myöten. Tämä tarkoittaa kertomista ja keskustelua uudelleen ja uudelleen. Surevan ihmisen kerromalla pitäisi aina tehdä tilaa. Hänen on saatava puhua kokemastaan. Täydentävät kysymykset helpottavat tunneyhteyksien purkamista ja hiljaisista ja useimmiten hidastakin toipumisen alkua. Kun tämä kaiken pohdinta on tullut tarpeeksi ateriellyksi ehkä jo hyvin monen kertaan, alkaa vähitellen myös löytyä tilaa kuulla, mitä joku toinen tai joku toiset sanovat. Kaoksesta toisten ajatusten vastaanottaminen ei vielä mene perille. Ennauksen matkasta saivat kuulla Herran selityksen kaikista tapahtuneista. Mutta he eivät vielä pystyneet sitä sisäistämään omaan mieleensä. Vasta yhteisellä aterilyllä he tunnustivat ylösnouseksen Mestarinsa. Siitä alkoi toipuminen.

Ylösnoussut Herra on läsnä elämämme kuluessa. Hän kuulee ja kuuntelee, mitä mielellämme liikkuu. On tärkeää puhua Hänelle. Häneltä löytyy apu ja lohtu. Siksi on tärkeää puhua ja taas puhua Hänelle. Herra on itse läsnä myös kohtaamisissa, joissa jonkun lähimmäisemme kanssa käymme läpi hänen kokemiansa mieltä kuuhuttavia tapahtumia. Vapahtajan apu tulee kuitenkin usein vasta sitten, kun oma mieleemme on valmis Hänet vastaanottamaan. Siisäp toivotankin tämän lehden lukijoille hyvää matkaa Ennauksen miesten rinnalla ylösnouseen Herran seurassa!

VELJO JÄRVINEN

Saimi Äijö on poissa

Saimi Äijön pitkä elämäkaari päättyi 94-vuotiaana 12. 2. 2004 Piekämäellä. Hän oli syntynyt 31. 5. 1909 Vpl. Pyhäjärven Konnitsassa Yrjö Äijön (Puukan Yrjö) ja Maria Ijaksen 6-lapsisen perheen vanhimpana lapsena.

Saimi avioitui Juho (Pekolan Juho) Äijön kanssa ja he asuivat Konnitsassa Ijaksenmaalla. Evakotapaaleen jälkeen he asettuivat asumaan Savoon. Joroisten Maavedelle, minne Juhon veli, Ilmari oli jo ennen sotia tullut myymälänhoitajaksi. Savossa ovat tehneet elämäntyönsä myös perheen pojat, Olavi ja Unto. Olavi toimi kauppa-alalla Juankoskella, ja Unto teki pitkän elämäntyön VR:n palveluksessa Piekämäellä.

Saimi asui Unto-poikansa perheen kanssa yhdessä, kunnes sairastuttuaan yli yhdeksänkymmentä vuottaan joutui olemaan Rauhalan hoitokodissa. Hän kuoli Piekämäen Terveyskeskuksen vuodeosastolla.

Konnitsan Äijöjen (Pekolan) vanhin on nyt poissa. Saimi Äijöä oli haudanlepon saattamassa lähistuosa viidessä polvessa Savosta sekä sukua ja ystäviä lähinnä Hämeestä, minne Pyhäjärven asukkaat sotien jälkeen siirrettiin asumaan.

Saimi-täidin muistoa kunnioittaen.
 EERO,
 ILMARIN POIKA ÄIJÖ

Saimi Äijö.

Työne Helena Hiltunen o.s. Humala syntynyt Pyhäjärven Vernitsalla 16. 6. 1916. Kuollut 11. 4. 2004 Mikkelissä.
 Reino Anttonen syntynyt Pyhäjärven Vernitsalla 11. 4. 1922. Kuollut 5. 3. 2004 Ikaalisissa.

Sodan jälkeen syntyneeltä

Se jokin tärkeä itessään on karjalaisuus. Se oli jokapäiväistä lapsuudessaan niin kotona kuin mummoloissa.

Myöhemmin kotoani lähedettiin, karjalaisuus tuli muualta vastaan eri tilanteissa pieninä "palasina" ja lämpimänä kokemuksina.

Viime vuosina syvimmän koen Pyhäjärvellä käynnin aitoina elämyksinä. Kiitos heille, jotka matkoja ovat järjestäneet. Tuskin näitä elämyksiä ymmärtää sellainen, joka ei ole syntynyt evakkoperheeseen.

Kuulun niihin suuriin ikäluokkiin, jotka osaksi syntyivät "mielion" tiellä. Vanhempani olivat silloin evakossa Juupajolla, jossa synnyin 1946. Tulin sitten muiden mukana Huittisiin pienenä vauvana.

Eivät olleet helppoja ne ajat vanhemmilleni. Elämä oli aloitettava uusia ainoasta. Sota oli juuri loppunut. Entinen koti oli jäänyt hyökkääjille. Vieraat, karut maaiset ja oudot ihmiset olivat vastassa. Kyllä sopeutuminen oli raskainta juuri siirtolaisilla.

Kuitenkin vanhempani torjuivat kaiken negatiivisen ystäväisyydellä ja luonteenjuuilla. Työ oli raskasta ja vuorokaudet venyivät pitkiä. Kunnia kuuluu sodan kokeneille ikäpolville.
 Pientä tuntu olevan edellisen rinnalla se, mitä jouduin koulussa kokemaan alaluokilla. Minua ei suoraan kiusattu, vaan "karsastettiin" erilaisissa asioissa, kuten murteessani. Kun kuulin vähänkin huonoa arvelusta karjalaisista, olin ahdistunut.

Koulumatkoilta jäi mieleeni eräs ison tullen isäntä, joka ei lupautakaan alkanut vastata tervehdyksiini, vaan vilkaisi minua halveksivasti. En ymmärtänyt silloin, että vastaanottomuus oli vastalause karjalaisen paikkakunnalle tulosta. Äiti oli opettanut, että vastaan tulevia pitää tervehtii kylätiellä.

Myöhemmin huomasin jo yläluokilla, että olin sulautunut satakuntaisten ystäviin joukkoon. He eivät pitäneet minua "väärään" heimoon kuuluvana.

Vaikka elämäniän on tapahtunut paljon, enniämme kesken hyviä asioita, etsin kokea joku joiain, tietämättä mitä.

Onko se joku Karjala ja siellä Pyhäjärvi, johon en koskaan voi mennä jäädykseni. Onko se van-

hempien kesken jäänyt elämä Karjalassa, jota ei voi mikään korvata. Vai olenko etsimässä sitä karjalaisuutta itessäni ja lopulta voisin löytää sen kokonaan sydämeeni. Sitä kohden olen menossa.

Suuri asia on ollut minulle, kun olen saanut käydä äitini ja isäni kotipihoilla Noitermassa. Olen siellä kokenut jotain sellimmäntä – onnea ja ikävää samanaikaisesti.

Tunnen vahvasti olevani karjalainen ja erityisesti pyhäjärveläinen, vaikka olen muualla syntynyt.

MARITA KANGASMAA

Ruostemiehen 134
 08000 Kirkkieniemi

Karjalaiset kesäjuhlat Joensuussa 18.-20.6.

Perjantai 18.6.

Klo 8.00 Juhlakansian avaaminen, Jäähalli
Klo 11.00 Kahden puolen rajaa -seminaari, Carelicum
Klo 16.00 Retki Ilomantsiin
Klo 18-20 Ohjelmallinen yhteislauluilta, Laulurinne

Lauantai 19.6.

Klo 8.00 Juhlakanslia avataan, Jäähalli
Klo 9.00 Karjalainen tori ja näyttelyt, Vapaa-aikatalo
Klo 9.00 Tutustu Joensuun toriin, torilava/kävelykatu - kuorot, ohjelmamäyt ym.
Retkiä Bunkerimuseoon
Klo 9.00 Kyykkäkisat, Koivuniemen kenttä
Klo 11.00 Karjalan maraton, lähtö juhlapaikalta
Klo 9.30 Piirakkakilpailu
Klo 11.00 VIP-piirakkakilpailu
Klo 11.00 Kuorokavalkadi, Carelia-sali
Klo 12.00 Nuorten ohjelmaa koko päivän
Klo 13.30 Tervetuliaisjuhla ja "Karjalainen rapsodia" I osa, Areena - välissä tauko
Klo 17.00 Viipurin Lauluveikkojen konsertti, Konservatorio
Klo 18.30 Karjalaisen kansan messu, Joensuu ev.lut. kirkko
Klo 18.00 Ortodoksinen vigilia, Pyhän Nikolaoksen kirkko
Klo 9.00 Kansantanssikonsertti, Jäähalli
Klo 20.00 Konserttianssiaiset, Jäähalli
"Pitäjäkahvilat", päivän aikana pitäjätapaamisia

Sunnuntai 20.6.

Klo 8.00 Juhlakanslia avataan, Jäähalli
Klo 9.00 Näyttelyt ja karjalainen tori, Vapaa-aikatalo
Klo 9.00 Kunniakyynnit muistomerkeillä
Klo 10.00 Juhlanpalvelukset
- Pyhän Nikolaoksen kirkko: liturgia arkkipiispa Leo - Joensuu ev.lut kirkko: saarnaa piispa Wille Riekkinen
Klo 11.45 Kulkueen järjestäytyminen, tori
Klo 12.15 Kulkueen lähtö
Klo 14.30 Päiväjuhla "Karjalainen rapsodia" II, Areena

Aikataulu- ja ohjelmamuutokset mahdollisia

Lippuvaraukset etukäteen kesäjuhla-kansliasta: PL 167, 80101 Joensuu
Sähköposti: karjalaiset.kesajuhlat@jns.fi
Puhelin: toimisto (013) 226 375, pääsihteeri 050-4058 110

Yhteystiedot:

Juhlien pääsihteeri Elli Oinonen-Edén
Kesäjuhlatuimisto: Malminkatu 1, 80100 Joensuu
Postiosoite: PL 167, 80101 Joensuu
Sähköposti: karjalaiset.kesajuhlat@jns.fi
Puhelin: toimisto (013) 226 375, pääsihteeri 050-4058 110

Karjalainen kirjallisuus esillä 23.-24.4. Karjalatalolla

Perjantai 23.4.

14.00 Tilaisuuden avaus
14.30 Runoräppänä -teoksen julkistus, kirjan tekijä Petri Niikko ja Vienan Karjalan ystävä ry
15.00 Samuli Paulaharju ja runonkerääjät Karjalan kankahilla, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran johtaja, professori Pekka Laakkonen
16.30 Kirjankustantajien parhaat niksit karjalaisille kirjantekijöille
17.00 Uuden karjalaisen kirjallisuuden esittelyä

Lauantai 24.4.

11- Tapahtuma avataan
11.30 Runoräppänä - teoksen esittelyä, Petri Niikko
12.00 Karjalaiskirjailija Unto Seppänen, kirjailija Hannu Purhonen
13.00 Viipurin linnan ja Kannaksen venäjänkieliset julkaisut
14.00 Karjalaiset pitäjälehdet esitetytävät
15.00 Tommy Tabermanin haastattelu karjalaisista ja ajankohtaisista aiheista
15.40 Karjalan synty -teoksen esittely, toimittaja, professori Matti Saarnisto
16.00 Petri Niikon Runorummun kaukuja
18.00 Tilaisuus päättyy

Muutokset mahdollisia

Joukahainen joraa Joensuussa

Karjalaiset kesäjuhlat ja Karjalainen Nuorisoliitto tuovat esiintyneen Kalevalan Joensuuhun. Kesäjuhlien aikana on Joensuussa esillä monta näkemystä Karjalasta, joista yksi on tämän päivän nuorten näkemys. Tapahtumien odotetaan Nuorisoliiton kautta tulevien nuorten lisäksi joensuulaisia osallistujia.

Pohjan akka samppoa ryöstämässä

Perjantaina Joensuuhun saapuvat pääsevät halutessaan tutustumaan kaivoseksitoikkaan; Nuorisoliiton toimesta on järjestetty tutustumisen lähistöllä sijaitsevan Outokummun kaupungin vanhaan kaivokseen. Outokummulla ja myös kaivoksella on ollut suuri vaikutus evakoiden elämään, sillä sinne sijoitettiin sodan jälkeen paljon rajakarjalaisia. Vuorenpelko on luvunantolla vastassa tulijoita.

Lasten ja nuorten lauantain päiväohjelma sijoittuu pääasiassa Joensuun Ilosaareen. Karjalatalon tiloissa sekä pihaluokalla on mahdollisuus osallistua monipuolisiin työpajoihin, muun muassa kaarnavenneiden ja käpylehmiin valmistukseen, japanilaiseen paperitaitteluun eli origamiin, hip-hop ja baila latino tansseihin, kanteleen soittamiseen Väinämöisen tyyliin sekä tutustua Ilosaareen laguuniin rantautuvaan kirkkoveeneeseen. Luvassa on myös perinteisiä piinaleikkijä. Liveroolipeleistä kiinnostuneille on tarjolla Pohjan juhlat -larp-pausta keskustan läheisyydessä.

Lauantai-illan kohokohta on Carelia-salissa järjestettävä laudukas kansantanssikonsertti, jossa esiintyy paikallisen osaamisen lisäksi Karjalaisen Nuorisoliiton ryhmien parhaimmistoa. Nuorten illanvietto alkaa lauantaina Pohjan akka ennämyksessä ohjelmallisissa Pohjan

pidoissa Lyseon lukiolla. Tämän jälkeen nuoret voivat jatkaa iltaansa Ilosaaressa, jonne on suunnitella bänditapahtuma yhteistyössä paikallisten osajien kanssa. Bänditapahtuma tulee olemaan avoin myös paikalliselle yleisölle.

Sunnuntai-päivä kerää kaikki karjalaisen kesäjuhlien osallistujat marssimaan halki kaupungin ja lopuksi pääluokalle, jota vietetään Joensuun Areenalla. Nuorten ohjelmaa toteutetaan yhteistyössä paikallisten nuorisoyhteisöjen ja osajien kanssa.

Tervetuloa

TIINA JUURELA
nuorisotoimikunnan
puheenjohtaja
Karjalaiset kesäjuhlat 2004

Lisätietoja:
www.karjalainennuorisoliitto.fi
tiina.juurela@joensuu.fi

Eero Luukkanen ja suomenhevostat

Toimitukseen lähetti edesmenneen Eero Luukkanen sisar Rauha Heinonen os. Luukkanen lehtileikeitä veljensä hevostamasta. Takavuosina Vammalan Vpl. Pyhäjärvi-juhlassa palkittiin pyhäjärveläisiä hevostamiehiä.

Eero Luukkanen oli silloinen keskeisesti mukana palkintoon saamassa.

Eero oli kyllä palkintonsa ansainnut. Vpl. Pyhäjärvi-lehti kir-

joitti mainitusta tilaisuudesta Eeron osalta seuraavasti: Eero Luukkanen on osistanut ennen kuin kukaan muu pyhäjärveläinen mies tähtijuoksijavesoissa. Tässä nimet, jotka kaikki hevostamiehet muistavat: ori Purje kunninkuskilvan kakkonen, ori Arotus maan kärkihevosia, ori Ero-Liike ja Seili. Nämä kaikki tähtijuoksijajoukkoja ja lisäksi on erikoisesti mainittava tamma M.T. Sutta, joka voitti vuonna 1961 ravikuningatar tittelin. Mainittakoon, että samana vuonna eli 1961 ori Purje sijoitti ravikuningaskilvassa kakkoseksi.

Eero Luukkanen kävi myöskin tamma Sutkan kanssa kilpailumatoilla mm. Venäjällä.

Eero Luukkanen kunnostautui myöhemmin monien Suomenhevosten kasvattajana. Vielä tänäkin päivänä Eeron nimi löytyy monien juoksijavesosten emän tai isän kasvattajaluokkosta.

Eero Luukkanen ja ori Purje 1961.

Nuorten palsta

Pappaansa Ahti Rastasta haastatteli Emilia Tykki:

Karjalan pääsiäisperinteet elävät yhä

Ennen vanhaan Karjalan kevät saapui aikaisin ja lumosi kauneudellaan. Kevään suurimpiin juhliin kuuluvan pääsiäisen valmistelu aloitettiin ajoissa. Juhlapyhien alkaessa kaikki oli valmista ja ihmiset saattoivat keskittyä tärkeimpään eli perheeseen ja yhdessäoloon.

Monet perinteet ovat säilyneet nykypäiviin asti: lapset käyvät yhä virpomassa ja maalaavat pääsiäismunia. Paitsi että nykyään palkaksi toivotaan rahaa ja munat ovat kaupasta ostettuja suklaamunia, myös tämän juhlapyhän merkitys on muuttunut. Nykyään kaikilla on kiire, eikä juhla ole enää niin perhekeskeinen kuin se oli Karjalassa vielä oman pappani nuoruudessa. Karjalaisille lapsille pääsiäinen merkitsi va-

paata koulusta sekä herkkuruokia kuten mämmiä, pashaa, lammasta ja rahkapiirakkaa. Pajunvitsat haettiin lähistöllä sijaitsevalta Alangonniityltä ja munat maallatiin niin iloisin värisiksi kuin pularajan mukaan oli mahdollista. Värit olivat kalliita ja harvinaisia.

Suostuin pääsiäisperinteille eli liekkui eli pääsiäisen ajaksi rakennettava suuri keinu, johon kaikki lähitienoon lapset sitten kokoontuivat. Keinu yhdisti pahimmatkin vihämiehet ja riidat haudattiin aina pääsiäisen pyhiksi.

Vaikka ajat ovat muuttuneet, on silti asioita, jotka säilyvät ja kulkevat sukupolvelta seuraavalle. Lapsuuden riuemuja muistellaan yhä lämmöllä.

EMILIA TYKKI

Vpl. Pyhäjärvi-juhlat Äetsän Kiikassa 17.-18. 7. 2004

Joks siul tullou mei oma lehti?

Kerran viikossa ilmestyy:

Kurkijokelainen. Tilaushinta 35 € tilaukset Maire Soiluva puh. 02-762 2551

Kerran kuukaudessa ilmestyviä lehtiä:

Vpl. Pyhäjärvi. Tilaushinta 20 € tilaukset Reino Äikiä puh. 02-566 213.

Säkkijärvi. Tilaushinta 17 € tilaukset Paula Penttilä puh. 0400-846 419

Johannekselainen. Tilaushinta 20 € tilaukset Hannu Rastas 050-354 1363

Koivistolainen. Tilaushinta 20 € tilaukset Juha Mattila 040-520 8240

Muutaman kerran vuodessa ilmestyviä lehtiä:

Suvannon Seutu ilm. 8 kertaa vuodessa. Hinta 20 € tilaukset Marjo Ristilä-Toikka puh. 040-730 2622

Jaakkiman Sanomat. Ilm. 7 kertaa vuodessa. Hinta 15 € tilaukset Irma Sinerkari puh. 050-440 6109

Rautulainen ilm. 6 kertaa vuodessa. Hinta 21 € tilaukset puh. 015-211 588

Räisäläinen ilm. 4 kertaa vuodessa. Hinta 15 € tilaukset Sinikka Kaatonen puh. 02-664 1078

Oma Suojärvi. Ilm. 4 kertaa vuodessa. Hinta 12 € tilaukset Eero Kainulainen puh. 013-521 753

Impilahtelainen ilm. 4 kertaa vuodessa. Tilaushinta 10 €. (on myös seuran jäsenmaksu). Tilaukset Tiina Juurela puh. 0440-550 417

Kivennapalainen ilm. kerran vuodessa. Tilaushinta on 12 € (on samalla seuran jäsenmaksu). Tilaukset Pirkko Hyytia Norppalatu 6 A 01480 Vantaa, e-mail: pirkko.hyytia@kivennapa.fi

Oikei näkö parantu ko sai lukkuo oma pitäjä asioi.

vpl. **Pyhäjärvi**

Tilaukslomake uusille Vpl Pyhäjärvi-lehden tilaajille

Tilauksinta 20 euroa/v

(Tätä lomaketta voivat käyttää ainoastaan kokonaan uudet tilaajat.)

Tilaajan nimi _____

Osoite _____

Laskutusosoite, jos se on eri kuin tilaajan osoite _____

Lomake lähetetään Vpl Pyhäjärvi-lehden taloudenhoitajalle Reino Äikiälle os. 32700 Huittinen.

Ikaalisten Karjalaiset, pyhäjärveläiset

Vuoden 2003 Pyhäjärvi-juhlat ovat Ikaalisissa, minkä johdosta kokoonnuonne suunnittelemaan julkia Omalle-Tuvalle 28. 4. 2004 klo 18.00. Mukana Pyhäjärvi-Säätiöstä Salme

Rintala. Säätiö tarjoaa osallistujille kahvit. Tervetuloa pyhäjärveläiset joukolla mukaan!
LEA JOKINEN

Pohjolaiset kolme polvea saunomisen jälkeen numerot rinnassa vas. Esko, Olli ja kaksoispojat Marko ja Tero.

Pirkan 50 v juhlahiihto 7. 3. 2004

Kuluneella talvikaudella hiihdeittiin lukuisia eri pituisia hiihtotapahtumia. Pirkan 50 v juhlahiihtoon osallistui yli 3000 hiihtäjää. Lukuisat syntyperäiset pyhäjärveläiset ja heidän jälkipolvensa ovat vuosikymmenten kuluessa osallistuneet suurella joukolla Pirkan ladulle.

Kunniahiihtäjiä 25 kertaa hiihtäneitä pyhäjärveläisuskuisia on useita. Mestarihiihtäjä Arvo Kukan palkinnosta hiihdeittiin aikanaan Pirkan ladulla. Tiukan kilpailun voitti Matti Äijö. Komea Amerikan palkinto komeilee Matin palkintokaapissa.

Juhlahiihtoon osallistui kolme sukupolvea Pohjolaisia. Isä Esko 75 v, poika Olli 45 v ja Ollin pojat Marko ja Tero 14 v. Esko oli kutsuvierashiihtäjänä. Hän on ol-

lut ensimmäisen hiihdon ratamestarina. Ei ollut montakaan enää hiihdossa mukana 50 v siten Pirkan hiihdon alkuunpanijoita. Esko hiihti omaa jäädyttelyvauhtia puoli-Pirkan 45 km. Olli lähti koko matkalle 90 km vapaalla hiihtotavalla ikämiesten sarjassa. Osallistujia sarjassa oli 235. Maaliin tullessa sijoitus oli 6. 14-vuotiaat kaksoispojat hiihtivät 18-vuotiaitten sarjassa puoli-Pirkan 45 km vapaalla. Sarjassa 40 hiihtäjää. Maalissa pojat olivat samanaikaisesti, sijoitukset 4. ja 5.

Pirkan hiihto jatkui taas seuraavilla lumilla uudella vuosikymmenellä. Uusi sukupolvi jatkkaa kaikilla aloilla jatkuvuutta monissa tapahtumissa.

ESKO POHJOLAINEN

Vpl. Pyhäjärvi- viiri

Säätiömme tunnuskella varustettua isännänviiriä on edelleen saatavissa. Viiriä on kahta kokoa: 350 cm ja 450 cm. Hinta 60 euroa. Tilaukset: Reino Äikiä, puh. 02-566 213

KOTISEUTURETKI PYHÄJÄRVELLE 2.-5. 7. 2004 (entinen Karttusen ryhmä)

Matkareitti Huittinen, Vammala, Häijää, Nokia, Tampere, Lahti, Kouvola, Vaalimaa. Majoitus Sakkolan Hovinkylä Green Village (uusi ja siisti), kuuden hengen majoitusmökkejä, joissa 3 kahden hengen huonetta ja tupa sekä suihkut. Matkan hinta 348 euroa, sisältäen puolihoiton.

- Menomatalla osallistutaan arvokkaaseen Tali-Ihantalan taistelujen 60-vuotismuistojuhlaan. Majoittuminen Green Villageen.
 - Kiertoajelu Käkisalmessa, Kirkoahon kautta Noitermaahan, jossa piknik illalla vapaata ohjelmaa.
 - Pyhäjärven kiertoaajelu ja käynnit kotipaikoilla.
 - Paluumatkalla käynti Äyräpäässä ja Viipurin torilla.
- Vastuullinen Matkanjärjestäjä LOMALINJA, johon ilmoittautumiset puh. 03-3140 3310. Tietoja matkasta antaa myös ryhmänjohtaja Markku Pulakka puh. 040 730 3665.

- Tampereen seudun Vpl. Pyhäjärvi-kerhon kevätretki tehdään sunnuntaina 16. 5. 2004 Huittisiin, jossa osallistumme juma-alunpalvelukseen ja sieltä siirrymme Kinnalan Koukkuun, jossa nautimme lounaan seisovasta pöydästä. Pidämme siellä Tarinatuokion ja arpajaiset. Mahdollisuus tutustua Suojeluskuntamuseoon ja tehdä ostoksia tilamyymälästä. Poistulomatalla poikkeamme vielä kahvilla. Lähtö 16. 5. klo 8 Tampereen linja-autosemalta. Kerho osallistuu kustannuksiin, joten retken hinta on vain 20 euroa/henkilö. Ilmoittautu 040 504 9135 Laila Innanen. Pyhäjärveläiset ja niiden ystävät, olette sydämellisesti tervetulleita kevätretkelle. Myös Äetsän/Kiikan pyhäjärveläiset otamme avosylin vastaan Kinnalan Koukussa pidettävään tarinatuokioomme noin klo 13.30 alkaen.

- Lahden seudun Pyhäjärvi-kerhon toukokuun kokous pidetään torstaina 13. 5. 2004 klo 17.30 alkaen Esko ja Aila Puputilla Kissalank. 26, Väikysy. Lähtö Lahdesta Marolankadun pysäkillä klo 17.00. Tervetuloa!

Lehtemme toukokuun numero tehdään 13. 5. 2004. Tähän lehteen tarkoitettu aineisto on oltava toimituksessa 4. 5. 2004 mennessä.

VPL. PYHÄJÄRVI
SÄÄTIÖ

VPL. PYHÄJÄRVI

Julkaisija: Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö

Toimituskunta:
vastava toimittaja
Erkki Pärssinen
38300 Kiikka
puh. (03) 513 5150

Salme Rintala
Korkeemäentiekatu 26 A 26
37100 Nokia
puh. (03) 341 0551

Reino Äikiä
Nokkamäentie 256
32700 Huittinen
puh. (02) 566 213

Toimituksen osoite:
Reino Äikiä
32700 Huittinen
puh. (02) 566 213
matkapuh. 040 769 5775
fax (02) 566 218
e-mail: reino.äikiä@esanet.fi

Toimitusneuvosto:
Erkki Pärssinen, Salme Rintala,
Mirja Tenkanen, Juhani Forsberg,
Antero Pärssinen, Reino Äikiä ja
Yrjö S. Kaasalainen.

Ilmoitushinnat:
Tekstissä pmm80c
Kuoilnimoitukset70c
Plein ilmoitus20c
Hintoihin lisätään alv. 22%

Tilauksinnat:
Koti- ja ulkomaat 20 euroa/vsk.
Tilauksia vastaanottavat postitoimitus ja lehtiasioimistot. Lehden voi tilata myös lehden taloudenhoitajalta. Kaikki maksut, osoitteenmuutokset sekä huomautukset jakeluhäiriöistä osoitella Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö, taloudenhoitaja Reino Äikiä, 32700 Huittinen. Puh. (02) 566 213.

Talletustili:
Huittisten OP 505900-416544

Sivunvalmistus:
Oy Tyrvään Sanomat
Painopaikka:
Satakunnan Painotouye Oy,
Kokemäki